

Keskuskauppakamari

Eduskunta

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

11.2.2026

Lausunto

HE 194/2025 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä, joka koskee liikenne- ja lämmityspolttoaineista ja sähköstä energiaverotuksen yhteydessä kannettavaa huoltovarmuusmaksua. Huoltovarmuusmaksua ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen määrä perustuisi polttoaineen energiasisältöön ja energiaverotuksen tasoon. Liikenne- ja lämmityspolttoaineista huoltovarmuusmaksulla kerättävä verotuotto säilyisi ennallaan. Sähkön aiemmin matala huoltovarmuusmaksu nousisi yli kuusinkertaiseksi.

Huoltovarmuusmaksun määräytymisperusteita on selvitetty työ- ja elinkeinoministeriön huoltovarmuuslainsäädännön uudistamista valmistelleen työryhmän alatyöryhmässä. Esitettujen huoltovarmuusmaksujen taso perustuu poliittiseen arviointiin siitä, että jatkossakin huoltovarmuusmaksua kannetaan osana liikenne- ja lämmityspolttoaineiden ja sähkön energiaveroa ja että sähkön huoltovarmuusmaksun tasoa korotetaan. Myös veron tuototavoite, noin 92 milj. euroa vuodessa, on asetettu poliittisen arvioinnin perusteella. Verotuottotavoite vastaa ennakoitua huoltovarmuusrahaston tuloutustarvetta. Lisäksi huoltovarmuusrahastoa voidaan tarvittaessa kartuttaa valtion budjetista.

Keskuskauppakamari puoltaa huoltovarmuusrahaston säilyttämistä valtion talousarviosta eriyttynä ulkopuolisenä rahastona. Huoltovarmuuden merkitys on yhteiskunnalle kiistattoman tärkeää, ja huoltovarmuustoiminnan rahoitukselle tulee muodostaa riittävä ja ennakoitava rahoituspohja. Huoltovarmuusmaksut on jatkossakin perusteltua tulouttaa täysimääräisinä talousarvion ulkopuoliseen huoltovarmuusrahastoon, vaikka niiden määrä ylittäisikin rahastolta edellytettävän tuloutustarpeen. Rahastoon mahdollisesti kertyvää ylijäämää tulisi suunnata huoltovarmuutta parantaviin lisäinvestointeihin. On tärkeää, että poikkeuksellisissa ennakoimattomista lisärahoitusta vaativissa tilanteissa rahastoa voidaan tarvittaessa täydentää budjettivaroin.

Keskuskauppakamari pitää perusteltuna huoltovarmuusmaksun perusteen muuttamista aiempaa yhdenmukaisemmaksi energiaverotuksen määräytymisperusteiden kanssa. Huoltovarmuusmaksun tausta on fiskaalinen, joten sinänsä sen sitominen energiaverotuksen mukaisesti energiasisältöön on perusteltua.

Sähkön huoltovarmuusmaksun nostamiselle on sinänsä olemassa perusteita, sillä liikennepolttoaineiden energiaveron taso on korkea ja niiden hintaan kohdentuu tulevana vuosina merkittäviä korotuspaineita muun muassa uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuoroituksen kasvaessa ja polttoainejakelun päästökaupan (ETS2) alkaessa. Nykytilanteessa noin 55 prosenttia huoltovarmuusmaksujen kertymästä kerätään liikennepolttoaineista, mitä ei voida pitää huoltovarmuusmaksujen kasvaessa kohtuullisena osuutena ottaen huomioon liikennesektorin kokonai-

suutena korkean verotaakan. Liikennepolttoaineissa korotus kohdistuu erityisesti biokaasuun ja dieselpolttonesteeseen, mikä kohdistaa korotukset ensisijaisesti tavaraliikenteeseen. Fossiiliseen dieselpolttonesteen huoltovarmuusmaksu kasvaisi noin 74 prosentilla. Koska fossiilisen dieselin valmisteveron taso on korkea, huoltovarmuusmaksun näinkin tuntuva korotus nostaisi dieselin kokonaisverotasoja kuitenkin vain noin 0,5 prosentilla.

Huoltovarmuusmaksun korottaminen kohdistuu suhteellisesti eniten sähköön, uusiutuvaan dieseliin ja metaaniin. Emme pidä perusteltuna esitettyä kevyen ja raskaan polttoöljyn huoltovarmuusmaksun alentamista. Neste-
mäisillä polttoaineilla ja lämmitykseen ja energian tuotantoon käytettävillä polttoaineilla huoltovarmuusmaksu tulisi sitoa energiasisältöön, eikä energiasisältöveron nykyiseen tasoon. Kevyen polttoöljyn energiasisältö on sama kuin korkeammin verotetun dieselpolttonesteen, joten lähtökohtaisesti kevyen polttoöljyn huoltovarmuusmaksun tulisi olla sama kuin dieselpolttonesteen. Myös raskaan polttoöljyn ja kivihiilen huoltovarmuusmaksujen tulisi perustua energiasisältöön, eikä niiden vallitsevaan energiaveron tasoon.

Esityksen mukaisessa energiasisältöön perustuvassa laskentatavassa sähköön huoltovarmuusmaksu kasvaisi eniten, noin 6,5-kertaiseksi nykytilanteeseen nähden. Kokonaisvaikutus sähköön alemmassa verokannassa olisi tun-
tuva, sillä veroluokassa II kokonaisverotaso kasvaisi huoltovarmuusmaksun korotuksen seurauksena yli kaksinker-
taiseksi (0,063 snt/kWh vuonna 2024 -> 0,135 snt/kWh vuonna 2026) ja kertyvä huoltovarmuusmaksu viisinker-
taiseksi (4,7 milj. euroa vuonna 2024 -> 32,8 milj. euroa vuonna 2026).

Kertaluonteisena keskellä vuotta tehtävänä muutoksena veroluokan II sähköveron tasoon esitetty 114 prosentin korotus on kohtuuttoman suuri. Esitämme, että sähköön huoltovarmuusmaksun korotusta alennettaisiin luopu-
malla lämmityspolttoaineille esitetystä huoltovarmuusmaksun alentamisesta. Mikäli kevyen polttoöljyn huolto-
varmuusmaksu asetettaisiin dieselpolttonesteen tasolle, sähkölle esitettyä huoltovarmuusmaksun korotusta voi-
taisiin alentaa noin 9 miljoonalla eurolla. Lisäksi esitämme, että sähköön esitetty huoltovarmuusmaksun korotus
tehtäisiin kahtena portaana vuosina 2026–2027, jolloin korotus voitaisiin paremmin ennakoida kustannuksissa.

Kunnioittavasti

Hanna Kalenoja
johtava liikenneasiantuntija
Keskuskauppakamari